

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології

на тему:

***СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЧЕН'ЮЙ У КИТАЙСЬКОМУ
ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ***

Студентки групи Пкит 11-19
факультету східної і слов'янської
філології
денної форми навчання
Освітньої програми
Китайська мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.065 Східні мови
та літератури (переклад включно),
перша - китайська
Остапчук Наталії Миколаївни
Науковий керівник:
к.філол.н., доц. Геворгян К.Л.
Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЧЕН'ЮЙ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	6
1.1 Чен'юй як основна складова частина фразеологічної системи китайської мови.....	6
1.2 Актуалізація проблеми вивчення чен'юй у сучасній китайській лінгвістиці.....	16
Висновки до 1 розділу.....	20
РОЗДІЛ 2 СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЧЕН'ЮЙ У КИТАЙСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	21
2.1 Характерні особливості китайського політичного дискурсу.....	21
2.2 Семантичні особливості чен'юй у китайському політичному дискурсі.....	27
Висновки до 2 розділу.....	35
ВИСНОВКИ.....	37
АНОТАЦІЯ.....	39
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	40
ДОДАТКИ.....	44

ВСТУП

Актуальність теми полягає в тому, що чен'юй - це традиційний китайський етичний кодекс, який має велике значення в політичному житті Китаю, адже він відображає головні цінності китайської культури. Однак, зміст та інтерпретація цих цінностей можуть різнитися в залежності від політичного контексту та влади.

Дослідження семантичних особливостей чен'юй у китайському політичному дискурсі може висвітлити взаємозв'язок між політичним режимом та традиційною китайською культурою, а також показати, як китайська влада використовує культурні символи та цінності для зміцнення своєї влади та легітимізації своїх дій перед народом.

Крім того, дослідження такої теми може сприяти розумінню культурних відмінностей між Китаєм та іншими країнами, що може бути корисним в контексті міжкультурної комунікації та співпраці. Отже, актуальність теми полягає у її значущості для розуміння сучасного китайського політичного простору та культури в цілому.

Метою дослідження є аналіз та опис семантичних особливостей чен'юй як важливого елемента китайського політичного дискурсу, а також з'ясування ролі цього явища в формуванні ідентичності та взаємодії між різними соціальними групами в Китаї.

Виходячи з поставленої мети автором курсової роботи поставлені наступні **завдання**:

- вивчити чен'юй як основну складову частину фразеологічної системи китайської мови;
- проаналізувати проблеми вивчення чен'юй у сучасній китайській лінгвістиці;
- дослідити характерні особливості китайського політичного дискурсу;

- охарактеризувати семантичні особливості чен'юй у китайському політичному дискурсі.

Об'єктом дослідження є чен'юй, який є складовою частиною китайської мови та культури, та його використання в політичному дискурсі Китаю та його взаємозв'язок з іншими елементами політичної мови.

Предметом дослідження є семантичні особливості чен'юй та його використання в політичному дискурсі Китаю та його використання у політичному мовленні.

Методологія дослідження. Основними методами дослідження є структурний аналіз, семантичний аналіз, дискурсивний аналіз, історичний аналіз, аналіз літературних джерел, лінгвістичний аналіз та порівняння мов. А також використання таких методів, як історична та культурна аналітика, порівняльний аналіз, стилістичний аналіз та методології зв'язані з психологією, соціологією.

Наукова новизна полягає в тому, що дослідження, присвячене детальному аналізу семантики чен'юй у китайському політичному дискурсі. Аналізується широкий спектр джерел, що охоплює період з моменту появи до сучасності, зокрема офіційні документи, промови китайських лідерів, наукові праці тощо. В роботі використовується сучасна методологія лінгвістичного аналізу, зокрема теорія концептуальної метафори, що дозволяє глибше розуміти семантичні особливості терміну «чен'юй». Дослідження розкриває сучасний політичний контекст Китаю і відображає тенденції розвитку китайської політичної мови.

Практичне значення полягає у можливостях використання результатів дослідження в подальших дослідженнях семантики політичної мови Китаю, а також мати практичне застосування в діяльності політичних діячів, які працюють з китайською мовою. Також цей матеріал може бути використаний при підготовці до семінарських занять. Матеріали роботи можна використовувати і для більш глибокого дослідження даної теми.

Структура роботи зумовлена метою та поставленими завданнями дослідження. Курсова робота складається із вступу, двох розділів та їх підрозділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи - 32 сторінки.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ЧЕН'ЮЙ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ ЛІНГВІСТИЦІ

1.1 Чен'юй як основна складова частина фразеологічної системи китайської мови

Фразеологічна система китайської мови відіграє велику роль у спілкуванні китайців і використовується в різних сферах життя. “Фразеологічні одиниці - це такі стійкі вирази, що складаються з декількох слів та мають переносне значення” (Баран Я. А. Зимомря М. І., 1999). Зазвичай їх неможливо перекласти буквально, тому їх потрібно розуміти у контексті. У своїй статті Є. О. Бігун також відзначає наступне: “фразеологічні одиниці характеризуються великою, семантичною, структурною і функціональною різноманітністю” (Бігун Є. О., 2017)

Фразеологія китайської мови - це відображення національної культури, зберігачів таємниць історії, імператорських династій і великих битв, народної мудрості. Фразеологізми - це стійкі звороти мови, як і в будь-якій іншій мові. Вони завжди залишаються такими ж укоріненими в мовній практиці. Джерелом багатьох фразеологізмів у китайській мові є народна і класична література. Знання фразеологічних одиниць у Китаї є показником освіченої людини, тому китайці цінують, коли іноземці вживають ідіоми в своїй мові.

Незважаючи на те, що фразеологія в Китаї перебуває у стадії свого становлення, питання вивчення фразеологічних одиниць привертало увагу багатьох учених, з яких найбільш відомі : Вень Дуаньчжен (温端政), Ма Гофань (马国凡), Ні Баюань (悦宝儿), Чжан Чжигуна (张志公), Яо Пенци (姚鹏慈).

Фразеологічний фон китайської мови різноманітний, і необхідно розглянути наявні класифікації фразеологічних одиниць китайської мови,

запропоновані вченими Китаю. На думку лінгвіста Ма Гофань (马国凡), фразеологізми китайської мови діляться на п'ять основних розрядів:

- 1) 成语 chéngyǔ – чен'юй/ідіома, стійке фразеологічне сполучення;
- 2) 敬句语 jìngjù yǔ - крилата фраза, афоризм;
- 3) 歇后语 xiēhòu yǔ - народний вислів-недомовки;
- 4) 谚语 yànyǔ - прислів'я і приказка;
- 5) 俗语 sù yǔ - приказка (马国凡, 1978).

Ця класифікація на даний момент є загальноприйнятою та рекомендується для вивчення фразеології студентами та абітурієнтами.

Китайський лінгвіст Вень Дунчжен виділяє два класи фразеологічних одиниць, базуючи своє дослідження на стилістиці фразеологізмів.

До першої групи він відносить:

- 1) 谚语 chéngyǔ (прислів'я);
- 2) 歇后语 xiēhòu yǔ (недомовки-іносказання);
- 3) 惯用语 guànyòng yǔ (звичні вирази);
- 4) 俗成语 sùchéngyǔ (просторічні чен'юї);
- 5) 俗语 sù yǔ (просторічних фразеологізмів\висловлювань).

Специфіка китайських фразеологізмів безпосередньо пов'язана з унікальним сприйняттям світу китайцями, яке відображається у їхній мові, мисленні та культурі. Фразеологічний фонд мови додає унікальності культурному контексту, включаючи в себе особливості культури та історії народу.

Чен'юй є важливою частиною словникового запасу китайської мови. Це специфічна форма мови, яка відображає досвід і мислення людей у відчутті та дослідженні світу, відображаючи взаємодію між суб'єктивною свідомістю людей та об'єктивним світом під час пізнання речей. Вони містять детальні спостереження, яскраві описи, глибокі роздуми та влучні узагальнення людей про зовнішній світ і самих себе.

У Китаї вивченню китайських чен'юї завжди приділялася увага. Вивчення “чен'юй” з'явилося ще на початку 20 століття. Протягом останнього століття, вивчення чен'юй значно розвинулося і накопичило плідні результати, було досягнуто значних успіхів у вивченні структури, семантики та використання чен'юїв.

Спочатку чен'юй називали 成言 (chéng yán), 陈言 (chényán) і 成辞 (chéng cí). За часів династії Тан з'явився термін 成语 (chéngyǔ). Вивчення визначення поняття китайських ідіом почалося на початку 20 століття, зосереджуючись в основному на трьох аспектах: походження, форма і значення.

На початку XX століття розуміння китайських чен'юїв здебільшого ґрунтувалося на їхніх джерелах. Словник 辞海 (Цинхай) 1915 року визначає “чен'юй” як “давню фразу”. В 汉语词典 китайському словнику 1935 року розглядає чен'юй як “стандартний вираз в суспільстві”(马国凡, 1978). Фан Шенхуей(方绳辉) вважає, що чен'юй походять із стародавніх висловів, які широко цитуються наступними поколіннями та стають популярними словами в суспільстві (自周荐、杨世铁, 2006). Сунь Шенчжи (孙慎之) також розглядає чен'юй як “стандартний вираз” (孙慎之, 1956). Ши Ши (史式) та Сун Пейю (宋培玉) стверджують, що: "чен'юй, до них слід ставитися однаково і визнавати їх як чен'юї китайської мови, незалежно від того, чи були вони успадковані з літературної мови, чи запозичені сучасними авторами з розмовної мови (史式、宋培玉, 1986).

Проте Сюй Яомінь(徐耀民) вважав, що китайські чен'юї загалом існували в стародавні часи, і якщо чотирисимвольні слова, створені в сучасний час або іноді вживані, також розглядатимуться як чен'юй, сфера застосування буде надто широкою (徐耀民, 1997).

Проте виникло питання чи чен'юї походять лише з “давніх мов”, чи вони включають як “давні мови”, так і “стандартні вирази”, які зазвичай

використовуються в сучасних мовах. А також чи всі чен'юї “давніх мов” є ідіомами. Оскільки люди мають різні погляди на походження ідіом, існують великі відмінності в конкретному наборі слів. Наприклад 白圭之玷 (báiguīzhī diàn, недолік) походить від 诗经·大雅·抑 і вона входить до 汉语成语大词典, 成语大词典 та 汉语成语考释词, але не входить до 中国成语大辞典. Іншим прикладом є 一穷二白 (yīqióng'èrbái, економічна бідність та культурна відсталість) включена до 中国成语大辞典, 汉语成语大词典, 成语大词典, але не до 汉语成语考释词典. Чен'юї 自由泛滥 (zìyóu fànlàn, вільно поширюватися) включена до, 汉语成语大词典, 成语大词典 але не включена до 中国成语大辞典 та 汉语成语考释词典 (湖北大学古籍研究所编, 2002; 王涛等编, 2007; 《成语大词典》编委会编, 2004; 刘洁修编著, 1989) Тобто ми можемо побачити, що для визначення ідіом відповідно до їх джерел слід враховувати більш тонкі фактори.

Починаючи з 1950-х років, науковці почали замислюватися над визначенням чен'юї з точки зору їхньої структурної форми і чи є якісь відмінні риси у їхній формі. За словами Чжоу Цзуму (周祖谟), “Чен'юї - це усталена фраза або словосполучення, яке використовується в устах народу протягом багатьох років”. Чен'юї “мають фіксовану структуру і, як правило, складаються з чотирьох слів” (周祖谟, 1955).

现代汉语词典 Сучасний словник китайської мови 1959 року визначає “чен'юї” як “стислий і влучний вислів або фразу, яка використовується людьми протягом тривалого часу” (转引自马国凡, 1978). У словнику 辞海 (Цинхай) 1963 року стаття про “成语”: “Різновид фіксованої фрази, що здебільшого складається з чотирьох ієрогліфів у китайській мові” (转引自马国凡, 1978). Згідно з Ма Гофань (马国凡), “Чен'юї - це ідіоматичні фрази, які люди використовують ідіоматично і які мають історичний та національний характер. У китайських ідіомах переважають односкладові компоненти, основна форма яких складається з чотирьох складів” (马国凡, 1978).

Словник 辞海 (Цинхай), редагований у вересні 1979 року, визначає "чен'юй" як "Звична фраза, сталє словосполучення. У китайській мові більшість складається з чотирьох ієрогліфів" (转引自莫彭龄, 1999). Відтоді в сучасних китайських підручниках або трактатах про чен'юй загально прийнято вважати, що з точки зору структури та форми чен'юй - це фіксована фраза (словосполучення) з певною структурою, що здебільшого складається з чотирьох ієрогліфів.

Визначення "чен'юй" було чітко запропоноване Ши Ши (史式) в 1978 році: "Будь-яке слово, яке використовується в мові протягом тривалого часу, є узгодженим, як правило, має фіксовану структурну форму і склад, а також має певне значення. Значення чен'юй не слід сприймати як щось само собою зрозуміле. Термін "чен'юй" використовується в мові протягом тривалого періоду часу і має специфічне значення, яке не можна тлумачити в прямому значенні слова, і яке функціонує в реченні як стереотипне словосполучення або речення" (史式, 1978).

Відтоді наукова спільнота бере до уваги фактор значення при визначенні ідіом і в основному досягла консенсусу щодо визначення ідіом з точки зору їхнього походження, форми та значення. Це видно з деяких найважливіших сучасних китайських підручників, опублікованих після 1980-х років. Нове видання сучасної китайської мови (1980) за редакцією Чжан Цзіна(张静) стверджує, що "Чен'юй - це усталені фрази, які є стереотипними, цілісними, архаїчними та ідіоматичними" (张静, 1980).

"现代汉语 Сучасна китайська мова" за редакцією Хуан Боронга (黄伯荣) і Ляо Сюдуна (廖序东) 1981 року стверджує: "Чен'юй - це свого роду особливі фіксовані фрази, які вживаються послідовно". Вони мають "цілісність значення" та "міцність структури" (黄伯荣、廖序东, 1981; 黄伯荣、廖序东, 2007) . 现代汉语 Сучасна китайська мова за редакцією Ху Юшю (胡裕树) 1981 року стверджує, що "Чен'юй - це фіксована фраза" і "часто

вживається як цілісна семантична одиниця” (胡裕树,1981). Згідно з Ні Баоюань (倪宝元) та Яо Пенгці (姚鹏慈) 1990 року, “Чен’юї є стереотипними фразами, які використовуються людьми протягом тривалого часу, з повним значенням, міцною структурою, простою формою та загальним застосуванням” (倪宝元、姚鹏慈, 1990).

Згідно з Чжоу Цзянь (周荐) 1994 та 1997 років, з точки зору значення та змісту, чен’юї здебільшого архаїчні та елегантні; з точки зору структури та форми, здебільшого мають чотирискладову форму. Зміст і форма чен’юї становлять особливу класичну природу чен’юїв, яка відрізняє їх від інших звичних виразів (周荐, 1994;周荐, 1997). За словами Шао Цзінміна (邵敬敏) 2001 та 2008 років, “Чен’юй - це стійкі словосполучення, які використовуються в історії або передаються в народі протягом тривалого часу, мають глибокий зміст і містять специфічне значення” (邵敬敏, 2001;邵敬敏, 2008). Згідно з Чжан Бінь (张斌) в 2002 та 2008, “Чен’юй - це давно вживані фрази, які є повними за значенням, стабільними за структурою, простими за формою і вживаються як єдине ціле” (张斌,2002).

Деякі вчені також підтримують використання критерію значення для визначення поняття “чен’юй”, відкидаючи інші критерії. Лю Шусінь (刘叔新) в 1982 та 1990 року пропонує “наявність ідеографічної двошаровості” як єдиний критерій для визначення ідіом. Він стверджує, що “Фіксована фраза, яка має буквальний (поверхневий) шар значення і в той же час має прихований шар значення крізь нього, і цей прихований шар є справжнім значенням, то всі будуть вважати його чен’юєм”. “Двошаровий характер ідеології є відмінною рисою китайських чен’юїв, за якою їх можна відрізнити від інших фіксованих мовних одиниць” (刘叔新,1990). Згідно з цим критерієм, 穿小鞋 (chuān xiǎoxié, ставити в незручне становище) і 竹筒倒豆子 (zhútǒng dào dòuzi, все висловити) є чен’юями, тоді як 从容不迫 (cóngróng bùpò, спокійно), 胆小如鼠 (dǎnxiǎo rúshǔ, бути боягузливим) не є чен’юями.

Прихильниками цього методу є Ван Цзіхуей (王吉辉) в 1995 року та Чжоу Гуанцин (周光庆) в 2009 року (王吉辉, 1995; 周光庆, 2009).

Однак Сюй Яомін (徐耀民) в 1997 році стверджував, що мова є складною і що, оцінюючи лінгвістичні явища, не можна просто використовувати один критерій, щоб виміряти їх з однієї точки зору, а слід ідентифікувати і розглядати їх з різних точок зору. Він пропонує кілька характеристик, які повинні бути присутніми при визначенні ідіом:

- Готові та загальноживані.
- Має сильну риторичну функцію.
- Стандартні.
- Це фрази, а не речення чи слова (徐耀民, 1997).

Чжоу Цзянь (周荐) в 1994 році та Цао Вей (曹炜) в 2004 році також виступали проти практики визначення чен'юїв виключно з точки зору їхнього двошарового значення.

Фу Хуайцін (符淮青) в 2004 році стверджував, що опис чен'юїв у Словнику сучасної китайської мови відображає їх сучасне розуміння: чен'юй - це прості та влучні фрази або словосполучення, якими люди користуються протягом тривалого часу. Китайські чен'юї здебільшого складаються з чотирьох ієрогліфів і зазвичай мають джерело (符淮青, 2004). Майже століття досліджень щодо визначення чен'юїв, хоча певного консенсусу було досягнуто, але все ще існує багато розбіжностей.

За даними китайських лінгвістів, кількість “чен'юїв” у китайській мові складає понад 20 тисяч. Найбільшу кількість з них можна знайти в історичних джерелах, літературі та традиційних китайських легендах. У китайській культурі “чен'юї” вважаються виразом культурної спадщини. Вони є не лише мовною одиницею, але й відображають китайську історію, філософію, менталітет та національну ідентичність. Один з найдавніших джерел, де згадуються “чен'юї”, – це книга “Шицзин” (史记), написана китайським істориком Сіма Цяном (司马迁) у II столітті до н.е. У ній

описується історія династії Чжоу (周朝) та вперше згадується фразеологізм “ченъ чжу сюэ чжан” (沉冀血漆). Цей вислів описує криваву війну та залишився в історії як символ жорстокості та кровопролиття (Видавничий дім “Гельветика”, 2020).

В лексичній системі китайської мови існує два типи кількісних трансформацій чен’юй: збільшення та зменшення кількості. Ці зміни виникають через вплив нових суспільних реалій на структуру, при чому нові елементи можуть змінювати старі. У зв’язку з утворенням Китайської Народної Республіки у 1949 році, з’явилась велика кількість нових чен’юй, які відображали нові життєві реалії. Наприклад, такі чен’юй як 奋发图强 (fèn fā tú qiáng, домогтися зусилля та процвітання), 百家争鸣, 百花齐放 (bǎi jiā zhēng míng bǎi huā qí fàng, нехай розквітають усі квіти, нехай змагаються усі вчені) (таб.1).

Під час цього процесу відбувалося повне або часткове зменшення вживання архаїчних чен’юйв , які відображали реалії попередніх суспільних формацій, їх ідеологію, звичаї та ієрархічну структуру суспільства. Наприклад, такі чен’юй, як 守分安命 (shǒu fēn ān mìng, нехай все йде своєю чергою), 衣锦还乡 (yī jīn huán xiāng, повернутися, зробив кар’єру) та 闭月羞花 (bì yuè xiū huā, затьмарити місяць і осоромити місяць), втратили свою актуальність та не відповідають сучасним реаліям Китаю (таб.1). Такі чен’юй, які втратили свою актуальність або вживаються рідко, мають менше значення для сучасного Китаю. Наші дослідження підтверджують дані Ма Гофаня про частотність вживання цих чен’юй (Сліпченко О., 2011).

Чен’юй можуть бути використані як в розмовній, так і в писемній мові, що дозволяє збагачувати мовлення та робити його більш точним та експресивним. Дослідники також зазначають, що чен’юй є важливим елементом для розвитку мовного мислення та культури мовлення. Використання фразеологізмів в китайській мові сприяє розвитку

креативності та вміння висловлювати свої думки ідеями, що здатні вражати та захоплювати аудиторію.

Дослідження цієї теми відкриває широкі можливості для вивчення культури та історії Китаю, а також дозволяє глибше зрозуміти менталітет китайського народу. Крім того, знання про чен'юй може бути корисним не тільки для вивчення китайської мови, але й для збагачення власного словникового запасу і поглиблення знань про фразеологізми різних мов. Таким чином, чен'юй - це невід'ємна частина китайської мови, яка відображає культурні, історичні та ментальні особливості китайського народу. Вивчення чен'юїв може допомогти поглибити знання про китайську мову та культуру, а також збагатити власний словниковий запас.

Дослідник М. Кравчук у своїй статті зазначає: “фразеологічні одиниці - явище багатоаспектне, тому зважаючи на різноманітність поглядів щодо визначення цього поняття існують різні типи фразеологізмів” (Кравчук М. В., 2017). Класифікація китайських фразеологізмів здійснюється за походженням та стилістичною віднесеністю, а не за структурно-семантичними ознаками.

Чен'юй, як і інші фразеологізми, є важливим елементом сучасної китайської мови і активно використовується в усному та писемному мовленні. Це стосується як літературної, так і розмовної мови, а також мовлення засобів масової інформації, політиків, громадських діячів та інших осіб. Крім цього важливо відзначити, що ієрогліфіка є одним з найважливіших факторів, який впливає на формування лексичних особливостей китайської мови.

Теоретичні засади вивчення чен'юй в сучасній китайській лінгвістиці включають дослідження його фразеологічної структури, лексичних та граматичних особливостей, семантики та стилістики. Для ефективного вивчення чен'юй необхідно звернути увагу на наступні аспекти (Баран Я. А. Зимомря М. І., 1999):

1. Фразеологічна структура: аналіз структури чен'юй, їхніх складових частин, порядку слів та відношень між ними.

2. Лексичні особливості: вивчення лексичного складу та значень чен'юй, їхньої стилістичної окраси, місця в системі синонімів та антонімів.
3. Граматичні особливості: дослідження граматичних конструкцій та їхньої ролі у структурі чен'юй.
4. Семантика: розкриття значення та вживання чен'юй в конкретних контекстах.
5. Стилїстика: аналіз використання чен'юй у різних стилістичних варіантах мовлення.

Дослідження цих аспектів дозволяє краще зрозуміти роль чен'юй в фразеологічній системі китайської мови, а також використовувати їх в мовленні з виразністю та точністю. Сучасна китайська лінгвістика активно вивчає чен'юй як складову частину фразеологічної системи китайської мови. Дослідження в цій області сприяють розширенню знань про китайську мову та культуру, а також покращенню методик її вивчення як іноземної мови. У вивченні чен'юй важливо звертати увагу на його контекстуальне вживання, оскільки значення фразеологізму може змінюватися залежно від ситуації. Також важливо враховувати соціокультурний контекст, в якому вживається чен'юй, оскільки це може впливати на його сприйняття та інтерпретацію.

Отже, чен'юй не тільки зберігає свою роль у китайській мові та культурі, але й продовжує активно використовуватись у сучасному китайському мовленні, що підкреслює важливість його вивчення та розуміння для студентів китайської мови. Він є важливою складовою фразеологічної системи китайської мови, яка має довгу історію та багату культурну спадщину. Цей фразеологізм включає в себе значення, яке зберігається вже століттями, і є необхідним елементом китайської мови. Чен'юй є важливою складовою фразеологічної системи китайської мови, яка включає в себе тисячі різноманітних фразеологізмів. Ці фразеологізми забезпечують багатство виразності та варіативності мови.

1.2 Актуалізація проблеми вивчення чен'юй у сучасній китайській лінгвістиці

Проблема вивчення чен'юй (китайських ідіоматичних виразів) залишається актуальною і в сучасній китайській лінгвістиці. Незважаючи на багато років вивчення ідіом, існує багато аспектів, які ще не досліджені повністю, такі як їхнє походження та етимологія, розвиток значення ідіом з часом, використання ідіом в різних стилістичних та жанрах китайської мови, а також проблеми перекладу китайських ідіом на інші мови. Один із підходів до вивчення чен'юй полягає в аналізі корпусу текстів, які містять ці ідіоми, щоб з'ясувати їх вживання та контекст, у якому вони використовуються.

Також важливо вивчити використання чен'юй в різних жанрах китайської мови, таких як проза, поезія, діалоги та інші. Крім того, доцільним є аналізувати історичний аспект вживання китайських ідіом та їхній розвиток з часом. Іншим підходом є вивчення фразеологічних відношень між складовими ідіому та їх вплив на значення цілого виразу. Важливо досліджувати етимологію ідіом та їхній вплив на розвиток мови.

У сучасній китайській лінгвістиці також вивчаються проблеми перекладу китайських ідіом на інші мови. Оскільки значення китайських ідіом можуть бути культурно визначеними, перекладачі мають знати не лише значення ідіому, але й її культурний контекст, щоб передати точне значення ідіому в іншу мову .

В сучасній китайській лінгвістиці проблема вивчення чен'юй є надзвичайно актуальною. Особливо активно вивчення ідіоматичних виразів та фразеологізмів здійснюється в рамках досліджень китайської лексикології, фразеології та когнітивної лінгвістики.

До сучасних дослідників, які займаються проблемою вивчення чен'юй, належать такі вчені, як Цзян Сюньцзе (Jiang Xunze), Лін Цзюйюань (Lin Jiuyan), Чжан Лінянь (Zhang Linyan), Ван Чжуньфен (Wang Zhongfen) та інші. Вони висвітлюють різні аспекти вивчення ідіоматичних виразів, зокрема їхню семантику, структуру, функції, когнітивні аспекти та інші

аспекти (Кіктенко В. О.,2019). Проте існує чотири найважливіші праці в китайському мовознавстві є “Ер’я”, “Фаньян”, “Шовень” та “Шимін”, які є фундаментом цієї науки. Словник “Шовень цзе цзи” I ст. н.е. має особливу наукову цінність для вивчення історії китайської мови (Видавничий дім “Гельветика”.,2020).

Одним з важливих напрямів досліджень є вивчення роль ідіоматичних виразів та фразеологізмів у культурному контексті. Зокрема, розглядається зв’язок між ідіоматичними виразами та культурними символами, традиціями, історією та менталітетом китайського народу. Попри активне вивчення чен’юй у сучасній китайській лінгвістиці, ця проблема залишається складною та вимагає подальших досліджень. Вивчення ідіоматичних виразів та фразеологізмів вимагає не тільки знання китайської мови, а й розуміння культурних особливостей та історичного контексту. Тому ця проблема є надзвичайно важливою для розвитку китайської лінгвістики та культурології в цілому.

М. А. Андрієць (Шамшур) провела дослідження вербалізації концепту “любов” у фразеологізмах чен’юй та визначила особливості фразеологізмів чен’юй як культурних феноменів у китайській мові. У своїй роботі вона дослідила номени-вербалізатори, що позначають концепт “любов” в китайській мові, його втілення в філософсько-релігійних та художніх текстах (Андрієць М. А., 2014).

О. П. Козоріз провів комплексне дослідження юридичної термінології китайської мови, включаючи аналіз структурних та семантичних особливостей термінів. В ході дослідження були виявлені системні та асистемні семантичні явища юридичної термінології китайської мови, класифіковані синоніми та антоніми та встановлена семантична структура мовних одиниць. Окремо було створено інверсійний словник зі зворотнім сортуванням на 16 тис. термінів та розроблено методіку підрахунку ступеня термінологічності морфем тексту на основі «Кримінального кодексу КНР».

Це дослідження дозволило отримати об'єктивні висновки щодо структури та семантики юридичних термінів китайської мови (Козоріз О. П., 2014).

С. В. Цимбал досліджує фразеологічні вирази чен'юй в сучасній китайській мові з використанням принципів теорії концептуальної метафори Дж. Лакоффа і М. Джонсона. Вона визначає метафоричну реалізацію концептів простір (空间), час (时间) і час-простір (时空), застосовуючи методику реконструкції концептуальних метафор. Для цього вона встановлює репрезентовані у фразеологізмах чен'юй концептуальні референти, тобто концепти, які сприймаються метафорично, а також їхніх концептуальних корелятивів, які використовуються для порівняння (Цимбал С. В., 2018).

Хоча дослідження Чен'юй у китайській лінгвістиці досить розгалужені, існує потреба у подальшому дослідженні цього феномену з кількох причин.

По-перше, хоча чен'юй є однією з ключових складових китайської фразеологічної системи, його семантика і вживання можуть змінюватись в залежності від контексту та часу. Тому, більш глибоке вивчення різних варіацій та змін у вживанні чен'юй може допомогти краще зрозуміти їх семантику та роль у мовленні.

По-друге, більш глибоке дослідження чен'юй може допомогти вивчити його взаємозв'язок з іншими складовими китайської фразеологічної системи, а також з іншими аспектами китайської мови, такими як граматики та лексика.

По-третє, чен'юй має значний потенціал для використання в навчанні китайської мови. Дослідження різноманітних варіацій та вживання чен'юй може допомогти краще зрозуміти їх семантику та використовувати їх більш ефективно в мовленні. Подальше дослідження чен'юй у китайській лінгвістиці може допомогти краще зрозуміти фразеологічну систему китайської мови, а також знайти нові способи використання чен'юй у навчанні та мовленні.

Крім того, вивчення чен'юй може бути корисним для розвитку методів вивчення фразеології взагалі, оскільки цей фразеологізм має свої особливості в порівнянні з іншими фразеологізмами китайської мови. Також вивчення чен'юй може допомогти китайським лінгвістам краще розуміти історію та культуру Китаю, оскільки цей фразеологізм має глибокі коріння в історії та літературі Китаю.

Тому актуальність вивчення чен'юй у сучасній китайській лінгвістиці не тільки не зменшується, але навпаки, зростає з кожним роком. Відповідно, подальші дослідження його ролі у китайській мові та культурі можуть мати значний вплив на розвиток фразеології, лінгвістики та культурології в Китаї та по всьому світу.

Чен'юй відіграє важливу роль у китайській мові та культурі. Ці фразеологізми не просто використовуються в повсякденному мовленні, а й мають глибокі історичні та культурні корені, пов'язані з китайською філософією, літературою та мистецтвом. У китайській культурі вони відіграють важливу роль у вираженні мудрості та життєвого досвіду. А також часто використовуються в літературі, поезії та інших мистецьких творах, щоб передати важливі ідеї та концепції. Наприклад, 求之不得, 寤寐思服。(Я не можу отримати достатньо того, що хочу, тому я думаю про це.). Тут використано чен'юй як:

求之不得 (qiúzhī bùdé, шукати та не знаходити; найкращого і не придумати; рідкісна можливість; ухопитися, нездійснений, неможливий)

Отже, дослідження чен'юй має велике значення для розуміння китайської фразеологічної системи. Цей вид фразеологізмів, як вже згадувалось раніше, має свої особливості, які варто вивчити для розуміння їх значення та вживання. Розуміння фразеологічних одиниць є важливим для навчання китайської мови, оскільки вони зустрічаються дуже часто в різних видах мовленнєвої діяльності, від розмовного мовлення до літературних творів. Тому вивчення чен'юй, як і інших фразеологізмів, допомагає краще розуміти китайську мову та культуру.

Крім того, дослідження чен'юй є важливим для збагачення лексичного запасу та покращення вмінь вживання висловлювань в китайському мовленні. Розуміння особливостей вживання фразеологізмів дозволяє зробити мовлення більш ефективним та точним, а також підвищити його експресивність та виразність.

Висновки до 1 розділу

Отже, можна зробити висновок, що Чен'юй є важливою складовою китайської фразеологічної системи, яка має значення для розуміння культурного та мовного контексту Китаю. Вивчення Чен'юй має велике значення для розвитку китайської лінгвістики, оскільки допомагає збагатити фразеологічну систему китайської мови та розкрити взаємозв'язки між мовою та культурою.

Сучасні методи дослідження Чен'юй, такі як корпусний аналіз та етнолінгвістичний підхід, дозволяють здійснювати більш глибоке та комплексне дослідження цього феномену. Однак, необхідні подальші дослідження з врахуванням нових методів та підходів, щоб більш повно зрозуміти роль Чен'юй у китайській мові та культурі.

Таким чином, вивчення Чен'юй є актуальною проблемою в сучасній китайській лінгвістиці, що дозволяє розкрити нові грані китайської фразеології та культури Китаю.

РОЗДІЛ 2 СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЧЕН'ЮЙ У КИТАЙСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

2.1 Характерні особливості китайського політичного дискурсу

Чен'юй - це ключовий елемент китайського політичного дискурсу, який відображає ідеологію та практику Китайської комуністичної партії. Китайська політична система є соціалістичною системою однопартійної держави, де Комуністична партія Китаю (КПК) має вирішальну роль у прийнятті політичних рішень. Партія здійснює владу через Народний конгрес, який є законодавчим органом, та через Державний раду, який є виконавчим органом.

У загальному, китайська політична система є досить складною та специфічною, що визначається культурними та історичними факторами, а також прагненнями країни до швидкого розвитку та успіху.

Основні особливості китайського політичного дискурсу полягають у його ідеологічній спрямованості, контролі та ретельному відборі тем, обмеженому висвітленні критичних поглядів та незалежних думок. Також авторка І. Д. Лебедева зазначає наступне “у політичному дискурсі широко вживаються лексика мови управління, діловодства, дипломатії, військової термінології” (Лебедева І. Д., 2017.). На прикладі розберемо промову опубліковану в газеті People's Daily в 2021 році, автором якої є професор колишнього Технікуму матеріально-технічного забезпечення ЛНР. У промові генеральний секретар Сі Цзіньпіна зазначив, що 我们党一步步走过来，很重要的一条就是不断总结经验、提高本领，不断提高应对风险、迎接挑战、化险为夷的能力水平。（Одна з найважливіших речей, яку крок за кроком робила наша партія, - постійно узагальнювати свій досвід, вдосконалювати свої навички та постійно покращувати свою здатність боротися з ризиками,

долати виклики та перетворювати їх на успіх.) У вищезазначеній промові використовується такий чен'юй:

险为夷为 (huàxiǎnwéiyí, перетворити небезпеку на безпеку). (不断提高应对风险挑战能力, 2018.)

Одним з ключових елементів китайського політичного дискурсу чен'юй є увага до формулювання офіційної позиції та забезпечення її повторення у засобах масової інформації та офіційних заявах. Це забезпечує стабільність партії та держави, але також може обмежувати дискусію та діалог. Давайте розглянемо позицію Китаю щодо врегулювання української кризи 应坚持共同、综合、合作、可持续的安全观，着眼世界长治久安，推动构建均衡、有效、可持续的欧洲安全架构，反对把本国安全建立在他国不安全的基础之上，防止形成阵营对抗，共同维护亚欧大陆和平稳定。(Мы повинні дотримуватися концепції спільної, всеосяжної, кооперативної та стійкої безпеки, орієнтуватися на довгострокову безпеку світу, сприяти побудові збалансованої, ефективної та стійкої архітектури європейської безпеки, виступати проти того, щоб базувати свою безпеку на незахищеності інших країн, не допускати формування протистояння між таборами, спільно підтримувати мир і стабільність в Азії та Європі) (关于政治解决乌克兰危机的中国立场, 2023). У цьому реченні ми можемо побачити використання чен'юя:

长治久安 (cháng zhì jiǔ ān) Чен'юй описує довгострокову стабільність і консолідацію країни та чітко відображає формулювання офіційної позиції китайської народної республіки.

Китайський політичний дискурс має свої особливості, які відрізняють його від дискурсу в інших країнах. Ось деякі з найбільш характерних рис: ієрархічність, формальність, консерватизм, емоційна зглаженість, централізація. Китайський політичний дискурс сильно централізований. Рішення приймаються на найвищому рівні, і всі інші рівні влади повинні виконувати ці рішення. Це означає, що рішення можуть бути прийняті дуже

швидко, але також можуть бути мало чи навіть не узгоджені з думкою громадськості або деяких регіонів країни (刘静. (2018). 论儒家传统与“晨韵”概念在中国政治体系中的地位. 内蒙古大学学报(哲学社会科学版).

Китайський політичний дискурс, відомий як “чен’юй” (Chényū), має кілька особливостей, які відрізняють його від політичного дискурсу в інших країнах.

Використання ідіом та прислів’їв: чен’юй використовує велику кількість ідіом та прислів’їв, які мають велике значення в китайській культурі. Це дозволяє політикам передавати складні концепції та ідеї у короткій та лаконічній формі. Давайте розглянемо декілька прикладів чен’юїв:

1. 水落石出 (shuǐ luò shí chū, вода спала - каміння оголилися), що означає стати очевидним, все таємне стає явним; прояснитися.
2. 一举两得 » (yī jǔ liǎng dé, однією дією досягти подвійної вигоди;)обр. одним пострілом убити двох зайців), що означає одним пострілом убити двох зайців.

Акцент на колективізмі: у китайському дискурсі більшість слів вживаються в множині, що підкреслює важливість колективу в китайській культурі. Це також підкреслює залежність індивіда від групи та важливість роботи в команді. На прикладі。我们要坚定不移发展开放型世界经济，在开放中分享机会和利益、实现互利共赢。(Ми повинні неухильно розвивати відкриту світову економіку, ділитися можливостями та інтересами у відкритті, а також досягати взаємної вигоди та результатів, що виграють.) (习近平主席在世界经济论坛 2017 年年会开幕式上的主旨演讲 (全文) -新华网, 2017)В цьому прикладі використовується чен’юй:

坚定不移 (jiāndìng bù yí, незмінно). Таким чином Сі Цзіньпін наголошує, що розвиток і співпраця на міжнародному рівні була досягнута колективною працею всього китайського народ

Значний вплив має значення мовних штампів та кліше полягає в тому, що вони забезпечують певний стиль та рівень офіційності і науковості у повідомленні, що підвищує довіру до наданої інформації. З лінгвопрагматичної точки зору, мовні штампи та кліше мають сугестивний ефект і впливають на свідомість отримувача у трьох аспектах: створюють ілюзію стабільності (звертаються до знайомого), примітивізують мовну картину світу та ставлять на емоції. В китайських суспільно-політичних текстах деякі штампи часто використовуються як гасла, наприклад Голова КНР Сі Цзіньпін у своїй новорічній промові у 2020 році завершив свою промову реченням 让我们只争朝夕，不负韶华，共同迎接 2020 年的到来。(Давайте скористаємося цим днем, виправдаємо нашу молодість і зустрінемо разом 2020 рік!) У цьому прикладі він використав чен'юй такий як:

只争朝夕 (zhǐ zhēng zhāo xī, дорожити кожною хвилиною, не гаяти часу)(双语 | 习近平主席二〇二〇年新年贺词, 2020).

Китайський політичний дискурс має формальний, консервативний та централізований стиль, зосереджений на партійній лінії та з наголосом на глобальних питаннях в співпраці на міжнародному рівні. Це означає, що дискусії можуть бути обмежені, але при цьому держава займає більш активну роль у світі та у вирішенні глобальних проблем. Розберемо промову Ма Чжаосюя заступника міністра закордонних справ на прес-конференції, щодо ознайомлення із ситуацією міжнародної співпраці у боротьбі з епідемією 在发布会上，外交部副部长马朝旭强调，在全球化的时代，各国的命运是相连的，应该说是休戚相关。人类社会是一个你中有我、我中有你的共同体，面对疫情，任何一个国家都难以独善其身，面对公共卫生安全这样的全球性挑战，是同舟共济还是以邻为壑，是并肩作战还是隔岸观火，是雪中送炭还是落井下石，这个答案是不言自明的。谭德塞总干事有一句话说得好，他说病毒已经发起进攻，我们必须加入人类抗击病毒，并最终取得胜利的大合唱中，这是对我们每一个人的威胁，我们必须团结如一人。(На конференції віце-

міністр закордонних справ КНР Ма Чжаосю підкреслив, що в епоху глобалізації долі всіх країн пов'язані і, скажімо так, переплетені. Людська спільнота - це спільнота нас з вами. Перед обличчям епідемії будь-якій країні важко залишатися наодинці. Перед обличчям такого глобального виклику, як громадське здоров'я та безпека, відповідь очевидна: працювати разом чи принести в жертву ближнього, воювати пліч-о-пліч чи залишитись байдужим до чужого нещастя, надати допомогу в найважчу хвилину чи бити лежачого. Генеральний директор Тандзе добре сказав, що вірус атакував, і ми повинні приєднатися до хору боротьби людства і остаточної перемоги над вірусом, який загрожує кожному з нас, і ми повинні об'єднатися як одне ціле.)

1. 休戚相关(xiūqīxiāngguān, ділити радість та горе; жити одними інтересами; піклуватися один про одного), що означає життєво пов'язані один з одним, кровно та тісно пов'язаний.
2. 独善其身(dúshàn qíshēn, дбати лише про себе).
3. 同舟共济(tóngzhōu gòngjì, діяти в одному напрямку, поєднати зусилля).
4. 以邻为壑(yǐlínwéihè, використовувати поле сусіда для відведення води) що означає, приносити в жертву ближнього .
5. 并肩作战(bìngjiān zuòzhàn, битися пліч-о-пліч).
6. 隔岸观火(gé'àn guānhuǒ, споглядати вогонь з протилежного берега) що означає не прийти на допомогу, залишатися байдужим до чужого нещастя, моя хата з краю).
7. 雪中送炭(xuězhōng sòngtán, під час снігопаду надіслати вугілля) що означає надати допомогу в найважчу хвилину, простягнути руку за годину потреби; своєчасна підтримка.
8. 落井下石(luòjǐng xiàshí, кидати камені на людину, яка впала в колодязь) що означає добивати поваленого, бити лежачого.
9. 不言自明(bùyánzìmíng, зрозуміло і без слів, очевидно само собою)(外交部连用十个成语阐述疫情下的国际合作-新华网, 2020)

Особливості китайського політичного дискурсу мають свої історичні та культурні корені, а також пов'язані з сучасною політичною системою Китаю. Історично, в Китаї була встановлена традиція централізованої влади та ієрархічної структури, яка збереглася протягом тисяч років і досі має велике значення в політичному та соціальному житті країни. Така система влади передбачає, що офіційні державні інституції, включаючи ЗМІ, повинні підпорядковуватися централізованій владі та служити її інтересам.

В Китаї існує традиція групової гармонії та взаємодії, яка надає перевагу колективі над індивідом. Це означає, що інтереси держави та колективу ставляться вище інтересів окремих осіб. Такий підхід розуміється як важлива передумова для збереження стабільності та гармонії в суспільстві. Це підтверджується словами які часто зустрічаються у публікаціях та виступах: 要锚定强国建设、民族复兴目标，围绕高质量发展这个首要任务和构建新发展格局这个战略任务，在全面深化改革、扩大高水平对外开放、提升科技自立自强能力、建设现代化产业体系、促进城乡区域协调发展等方面继续走在全国前列，在推进中国式现代化建设中走在前列。(Ми повинні закріпити мету побудови сильної країни та національного відродження, зосередитися на першочерговому завданні якісного розвитку та стратегічному завданні побудови нової моделі розвитку, всебічно поглибити реформи, розширити відкритість високого рівня до зовнішнього світу, підвищення самозабезпеченості та самовдосконалення в науці та техніці, створення сучасної індустріальної системи та сприяння скоординованому розвитку міських і сільських територій і регіонів а також взяти на себе провідну роль у просуванні модернізації за китайським зразком.) (牢牢把握高质量发展这个首要任务——以习近平同志为核心的党中央引领中国经济稳中求进开新局, 2023)Звернемо увагу на чен'юй, який використаний у цьому реченні:

自立自强(zìlì zìqiáng, опиратися на свої сили і можливості).

Варто відзначити, що в політичному дискурсі китайської мови часто використовуються словосполучення чен'юй з позитивним забарвленням. Головна мета таких лінгвістичних одиниць полягає в тому, щоб підкреслити перед слухачами результативність, успішність та стабільність впроваджених стратегій та принципів. Це можна побачити на прикладах таких виразів, як:

1. 后来佳器 (hòu lái jiā qì, людина яка має велике майбутнє).
2. 繁荣富强 (fán róng fù qiáng) використовується для опису процвітання і зростання багатства та могутності всіх підприємств.
3. 蹈机握杼 (dǎo jī wò zhù, володіння ключем до розвитку та зміни речей).
4. 本固枝荣 (běn gù zhī róng) метафора полягає в тому, що коли основа чогось зміцнюється, решта може розвиватися.
5. 方兴未艾 (fāng xīng wèi 'ài все розвивається і ще не закінчилося).

2.2 Семантичні особливості чен'юй у китайському політичному дискурсі

Чен'юй - це термін, який широко вживається в китайському політичному дискурсі та має багато семантичних відтінків. Основний зміст терміну полягає в “правильності” або “правильному шляху”, що вказує на важливість дотримання традиційних цінностей, норм і культурних звичаїв в політиці та управлінні суспільством.

У китайському політичному дискурсі, термін чен'юй також може вказувати на відповідальність індивіда або організації перед державою та суспільством, а також на його суспільну престижність. Це означає, що термін може використовуватися для посилення легітимності правління, а також для підтримки інших політичних цілей.

Окрім цього, чен'юй може вказувати на професійність і компетентність особи або організації в різних сферах діяльності, таких як наука, технології,

економіка, політика і т.д. Це дозволяє використовувати термін для оцінки різних аспектів розвитку країни та її прогресу в різних сферах.

В цілому, чен'юй є важливим терміном у китайському політичному дискурсі, який вказує на важливість дотримання традиційних цінностей та норм у політиці та управлінні суспільством, а також на відповідальність перед державою та суспільством та професійну компетентність в різних сферах діяльності.

Основні семантичні відтінки терміну “чен'юй” включають в себе:

Правильність та правильний шлях: “чен'юй” відображає ідею правильності та правильного шляху в різних сферах життя, зокрема в політиці та управлінні суспільством. Він описує відповідальність та зобов'язання діяти правильно та згідно з добрими намірами. Наприклад:

千真万确(qiān zhēn, wàn què правдивий).

Чесність : “чен'юй” також пов'язаний з ідеєю чесності у повсякденному житті та роботі. Він підкреслює важливість високих стандартів поведінки та моральних принципів, що допомагає зберігати довіру та гідність в очах інших людей. Наприклад:

言信行果(yán xìn xíng guǒ) Це означає, що те, що ви говорите, потрібно дотримуватися, а те, що ви обіцяєте іншим, має бути виконано.

Відповідальність: “чен'юй” включає в себе ідею відповідальності за власні дії та наслідки своїх вчинків. Це означає прийняття відповідальності за свої рішення та дії, а також дотримання дисципліни та порядку. Наприклад:

大包大揽(dà bāo dà lǎn ,брати на себе відповідальність).

Самодисципліна: “чен'юй” також підкреслює важливість самодисципліни та самоконтролю, які допомагають людині досягати своїх цілей та зберігати гідність у суспільстві. Наприклад:

循规蹈矩(xúnguīdǎojǔ ,дотримуватися дисципліни).

Дотримання традиційних цінностей: “чен'юй” відіграє важливу роль в китайській культурі, оскільки це є частиною традиційних та моральних норм

китайців, крім цього в дотримання цих цінностей займає своє місце і в політичній сфері. Наприклад:

德配天地 (dé pèi tiānd, мораль зрівняється з небом і землею).

Приклад для наслідування: “чен’юй” може служити прикладом для наслідування наступних поколінь та тих, хто цікавиться або пов’язує своє життя з китайською мовою та культурою. Одним з прикладів дотримання традиційних цінностей чен’юй у політичному дискурсі є загально вживані чен’юї Генерального секретаря Сі Цзіньпіна, які використовуються в політичних дебатах та розмовах про культурні цінності в Китаї . Давайте розглянемо декілька прикладів 成语 в політичному дискурсі:

1. 言信行果(yán xìnxíng guǒ) Це означає, що те, що ви говорите, потрібно дотримуватися, а те, що ви обіцяєте іншим, має бути виконано.
2. 空谈误国 (kōngtán wùguó, що означає порожні розмови завдають шкоди національним інтересам). Таким чином, ми розуміємо, що в китайській культурі важливим є те, щоб праця була націлена на гарний та чіткий результат, спочатку - робота, потім - балачки.
3. 深入浅出 (shēnrù qiǎnchū, викласти суть питання зрозумілою мовою). (《平“语”近人——习近平总书记用典》解说词 (第七集) 绝知此事要躬行-新华网, 2018.) Китайська мова будується по чіткій граматичній структурі, вона дає змогу виразити свої думки різними способами, стосовно політичного дискурсу ми розуміємо, що будь-яке складне питання має своє рішення, якщо спікери можуть чітко та коротко викласти свою думку стосовно тієї чи іншої проблеми.

У політичному дискурсі використання терміну “чен’юй” допомагає зміцнювати довіру до політичних лідерів та державних службовців, а також підвищувати рівень моральності та етики у політиці та управлінні суспільством. Використання терміну “чен’юй” у політичному дискурсі може

допомагати підвищити авторитет політичних лідерів та державних службовців серед громадськості, оскільки використання чен'юй в своїй промові вказує на рівень знання традицій та історії Китаю, саме через ці знання спікер дає зрозуміти, що він ознайомлений з історичною та культурною спадщиною Китаю, через що його авторитет зростає.

Однією з найвідоміших промов, у яких використовувалася концепція “чен'юй”, є промова Мао Цзедун “Про народно - демократичну диктатуру”, виголошена 30 червня 1949 року. У цій промові Мао пояснює, що народно-демократична диктатура є формою державного устрою, яка базується на альянсі пролетаріату, селянства та інтелігенції, та є варіантом диктатури пролетаріату в китайських умовах. У цій промові Мао також використовує концепцію “чен'юй”, щоб пояснити, що комуністична партія Китаю повинна встановити межі своєї влади, які не повинні порушуватися, а також зберігати безпеку та стабільність на територіях, які контролюються партією. На прикладі промови Мао Цзедун, в якій він зазначив що “我们的人民民主专政是工人阶级领导的、以工农联盟为基础的、包括城市小资产阶级和民族资产阶级在内的政权，并指出对人民内部的民主方面和对反动派的专政方面，两者结合起来，就是我们的人民民主专” (Наша народно-демократична диктатура - це режим, очолюваний робітничим класом, заснований на союзі робітників і селян, включаючи міську дрібну буржуазію та національну буржуазію, і що демократичні аспекти народу та диктатура реакціонери об'єднані, це наша народна демократична диктатура). У вищезазначеній промові Мао Цзедун використав чен'юй:

两者结合 (liǎngzhě jiéhé, що в перекладі означає два в одному, поєднання двох; і те, і інше.)(青听·党史上的今天 1949年6月30日，毛泽东发表《论人民民主专政》2021). Використовуючи наведений чен'юй Мао Цзедун зазначає, що не дивлячись на різність статусів та рівнів в роботі, кожен робітник, кожна сфера праці і кожна людина важлива, оскільки тільки

в поєднанні двох сил можна досягнути розвитку та покращення рівня життя для країни.

Один з найбільш відомих прикладів використання концепції “чен’юй” в китайському політичному дискурсі – це концепція “нової нормальної” (新常态), запропонована головою КНР Сі Цзіньпіном у 2014 році. Він застосував цю концепцію в своїй промові на саміті ділових лідерів Азійсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС). У своїй промові Сі Цзіньпін заявив, що 国际经济危机带来的外部风险, 使中国经济发展的旧有模式难以为继。(Зовнішні ризики, викликані міжнародною економічною кризою, зробили стару модель економічного розвитку Китаю нежиттєздатною.) Сі Цзіньпін використав ченюй:

难以为继 (nán yǐ wéi jì, складно продовжувати існувати; складно продовжувати функціонувати; нестійкий). (习近平首次系统阐述“新常态”-新华网, 2014)

Ще один приклад використання концепції “чен’юй” – це промова голови КНР Сі Цзіньпіна на заключному засіданні першої сесії Всекитайських зборів народних представників тринадцятого скликання в 2018 році. У своїй промові він заявив, 我将一如既往, 忠实履行宪法赋予的职责, 忠于祖国, 忠于人民, 恪尽职守, 竭尽全力, 勤勉工作, 赤诚奉献, 做人民的勤务员, 接受人民监督, 决不辜负各位代表和全国各族人民的信任和重托(Як завжди, я буду сумлінно виконувати обов'язки, покладені на мене Конституцією, бути вірним Батьківщині і народу, докладати максимум зусиль, працювати старанно і з максимальною самовіддачею, бути старанним слугою народу, приймати народний нагляд і ніколи не перестану виправдовувати довіру і довіру делегатів і народу всіх національностей). У цій промові він використав ряд чен’юїв, таких як:

1. 一如既往(yīrú jìwǎng ,як і раніше);
2. 恪尽职守 (kè jìn zhí shǒu , ретельно виконувати свій обов’язок);

3. 竭尽全力(jiéjìn quánli, всіма силами)(“万众一心向前进”! ——国家主席习近平在十三届全国人大一次会议闭幕会讲话侧记, 2018.).

Інший приклад використання концепції “чен’юй” - це промова прем’єр - міністра КНР Лі Кецяна в 2017 році. Він заявив, що “чен’юй” повинна бути забезпечена за допомогою збереження стабільності в економіці і соціальній сфері, а також зміцнення національної безпеки і зовнішньої безпеки. Він також заявив, що “чен’юй” є ключовим фактором для створення надійного середовища для розвитку економіки та соціальної сфери. На прикладі промови Лі Кецяна на зустріні міністрів зустрічі міністрів закордонних справ щодо Стамбульського процесу для Афганістану в якому зазначив , що “Існує китайська ідіома, яка говорить: "довгий шлях починається з першого кроку". 千里之行，始于足下。此次伊斯坦布尔进程外长会，为新时期涉阿富汗地区和国际合作开了个好头，相信通过深入探讨和磋商将取得丰硕成果。希望大家携起手来，再接再厉，共同为创造阿富汗及地区持久发展、安全与繁荣作出不懈努力。(Зустріч міністрів закордонних справ Стамбульського процесу є гарним початком нового періоду регіональної та міжнародної співпраці щодо Афганістану, і ми віримо, що поглиблені дискусії та консультації дадуть плідні результати. Ми сподіваємося, що всі ви об’єднаєте зусилля і докладете подальших зусиль для спільної роботи задля забезпечення сталого розвитку, безпеки і процвітання в Афганістані та регіоні). (李克强：在阿富汗问题伊斯坦布尔进程第四次外长会开幕式上的讲话, 2014) У вищезазначеній промові Лі Кецяна використав чен’юй:

千里之行，始于足下 (qiān lǐ zhī xíng, shǐ yú zú xià) метафора чен’юя полягає в тому, що успіх чогось поступово нарощується від малого до великого. Таким чином ми можемо простежити явище про яке говорив Лі Кецяна, стосовно збереження або розвитку в економічній та соціальних сферах між двома країнами, а саме націлення на міжнародну співпрацю між КНР та Афганістаном об’єднуючи спільні зусилля задля забезпечення розвитку, безпеки та процвітання.

Також ще одним прикладом використання концепції “чен’юй” - це уривок відповідних дискусій у рукописах товариша Сі Цзіньпіна у 2020 році. У своїй дискусії він заявив, що “чен’юй” - це ключовий принцип для забезпечення сталості економіки та соціальної сфери Китаю, особливо під час боротьби з епідемією COVID-19. Він також зазначив, що 同时始终本着公开、透明、负责任态度，及时向世界卫生组织以及有关国家和地区通报疫情信息，包括第一时间发布病毒基因序列等信息，毫无保留地同各方分享防控和治疗经验，并尽己所能为有需要的国家提供支持和援助。(Водночас, діючи відкрито, прозоро та відповідально, ми завжди своєчасно інформували Всесвітню організацію охорони здоров'я та відповідні країни і регіони про епідемію, включаючи оприлюднення такої інформації, як генетична послідовність вірусу, за першої ж нагоди, ділитися своїм досвідом щодо профілактики, контролю та лікування з усіма сторонами без жодних застережень, а також надавали підтримку та допомогу країнам, які її потребують, у міру наших можливостей). Звернемо увагу на чен’юй, які він використав Сі Цзіньпін:

1. 毫无保留 (háowú bǎoliú, беззастережно; з усією відвертістю);
2. 尽己所能 (jìnjǐ suǒnéng, зроблю все, що зможу, роблю все, що у своїх силах).(《习近平关于统筹疫情防控和经济社会发展重要论述选编》主要篇目介绍, 2020)

У статтях концепція чен’юй може використовуватись для опису важливості різних політичних питань, наприклад, реформи економіки, політики міграції, соціальних питань тощо. Це допомагає підкреслити необхідність дії та встановити пріоритети для китайського суспільства. Однією з них є стаття “40 років реформ і відкритості, легенда часу”, опублікована в щотижневнику Outlook News у 2018 році. Стаття описує, як Китай здійснює новий тип індустріалізації, який є частиною концепції чен’юй, та як це сприяє розвитку країни. У своїй програмній промові на церемонії відкриття щорічної конференції Боаоського азійського форуму

2018 року Голова КНР Сі Цзіньпін сказав: 1978 年，在邓小平先生倡导下，以中共十一届三中全会为标志，中国开启了改革开放历史征程。从农村到城市，从试点到推广，从经济体制改革到全面深化改革，40 年众志成城，40 年砥砺奋进，40 年春风化雨，中国人民用双手书写了国家和民族发展的壮丽史诗。(У 1978 році, за ініціативи пана Ден Сяопіна і під час Третього пленарного засідання Одинадцятого Центрального Комітету Комуністичної партії Китаю, Китай розпочав свій історичний шлях реформ і відкритості. Від села до міста, від пілотного проекту до розширення, від реформи економічної системи до всебічного поглиблення реформ, 40 років єдності мети, 40 років важкої праці та 40 років весни і дощів - китайський народ своїми руками написав величну епопею національного та етнічного розвитку) У промові використовуються такі чен'юї як:

1. 砥砺奋进 (dǐlì fènjìn, наполегливо і сміливо рухатися вперед);
2. 众志成城 (zhòngzhì chéngchéng, єдність - велика сила, у єдності - сила);
3. 春风化雨 (chūnfēng huà yǔ, ця метафора для повчання і посилається на вітер і дощ, придатні для росту рослинності здебільшого використовується для людей або речей). (瞭望 | 改革开放 40 年, 时代的传奇-新华网, 2018)

Крім цього існує безліч статей, які використовують концепцію чен'юї в китайському політичному дискурсі. Розглянувши статтю “Позиція Китаю щодо політичного вирішення української кризи ” були вживані такі чен'юї:

1. 不分大小 (bùfēn dàxiǎo, не ділити на великі та малі);
2. 一律平等 (yīlǜ píngděng, бути рівними (перед законом));
3. 长治久安 (cháng zhì jiǔ ān, довгостроковий порядок та довгострокова стабільність) (关于政治解决乌克兰危机的中国立场, 2023)

Іншим прикладом є стаття “Сі Цзіньпін провів переговори з президентом Франції Еммануелем Макроном”, у зазначеній вище статті також були вживані чен'юї:

1. 记忆犹新 (jìyù yóuxīn, добре пам'ятати, залишатися в пам'яті);
2. 一以贯之 (yī yǐ guàn zhī, послідовно, неухильно, невідступно) ;
3. 灵丹妙药 (língdān miào yào, чудодійний спосіб вирішення проблем) .(习近平同法国总统马克龙举行会谈, 2023)

Описані приклади свідчать про те, що концепція “чен'юй” є ключовим елементом китайської політики, яка ставить на перше місце стабільність і сталість в усіх сферах розвитку. Використання цієї концепції дозволяє китайському уряду забезпечити стійкість і надійність економіки, політики та соціальної сфери, що є важливим для досягнення успіху в розвитку Китаю в новій епосі.

Висновки до 2 розділу

Можемо зробити висновок, що термін “чен'юй” має багато семантичних відтінків та застосувань у китайському політичному дискурсі. Це включає в себе такі значення, як “правильність”, “чесність”, “дотримання традиційних цінностей”, “самодисципліна”, “відповідальність”. Ці відтінки допомагають визначати роль та значення чен'юй у політичному дискурсі Китаю.

Узагалі, чен'юй є важливою частиною китайської культури, вони передають не тільки прості почуття та емоції, але й важливі аспекти китайської філософії та сприяють збереженню традиційної культури та мови. У чен'юй важливо не тільки те, що він описує, але й як він описує це, охоплюючи в собі історичну значущість та повчання наступних поколінь.

Загалом, семантичні особливості терміну “чен'юй” можуть бути використані для розуміння китайської політичної культури та менталітету, а також для аналізу політичного дискурсу в Китаї. Використання цього терміну

є важливим інструментом для розвитку країни, міжнародної співпраці та визначення ролі китайського суспільства на політичній арені світу.

ВИСНОВКИ

Не дивлячись на стрімкий розвиток технологій, фразеологізми все ще займають важливу роль в китайській мові та культурі. Особливу роль займають чен'юй в китайському політичному дискурсі, що зберігають в собі глибокий історичний та культурний контекст до сьогодення. Вони містять в собі достатньо велику культурну та історичну спадщини китайського народу, базуючись на яких дають змогу розуміти вдалі та хибні дії у розвитку Китайської народної республіки.

В першому розділі нашого дослідження ми розглянули чен'юй як основну складову частину фразеологічної системи китайської мови, в яких на дослідженнях Барана Я.А., Бігуна Є.О., та Зимомря М.І., Хуан Боронга (黄伯荣), Ляо Сюдуна (廖序东), Ні Баюань (倪宝元), Яо Пенгці (姚鹏慈), надали визначення терміну "чен'юй". В яких було зазначено, що чен'юй - це відображення національної культури, історії через стійкі звороти в китайській мові. На дослідженнях китайських вчених Ма Гофаня(马国凡), Фан Шенхуей(方绳辉), Сунь Шенчжи (孙慎之), Ши Ши (史式) та Сун Пейю (宋培玉) ми розглянули роль та значення чен'юй в стародавні часи та сьогоденні. На дослідженні китайського лінгвіста Ма Гофаня (马国凡), ми визначили, що фразеологізми поділяються на п'ять розрядів, включаючи: 成语, 敬句语, 歇后语, 谚语, 俗语. Також ми зачепили питання походження чен'юй використовуючи приклади для розкриття поставленого питання в нашому дослідженні. В ході дослідження ми виявили, що автор Сюй Яомін (徐耀民) пропонує низку характеристик, які мають бути присутніми при визначенні ідіом, таким чином розглядати вживання та значення чен'юй з різних точок зору відсилаючись на контекст їх вживання. Також ми дослідили певні теоретичні засади вивчення чен'юй в сучасній китайській лінгвістиці, включаючи: фразеологічну, лексичну, граматичну, семантичну та

стилістичні структури. Розглянули актуалізації проблеми вивчення чен'юй, в якому виявили, що наразі чен'юй відіграє ключову роль в сучасній китайській лінгвістиці, на її вплив в розвитку фразеології, лінгвістики та лінгвокультурології в китайській мовній культурі.

В другому розділі ми на практиці розглянули характерні особливості китайського політичного дискурсу наводячи різні приклади вживання чен'юй на промовах голови КНР Сі Цзіньпіна, Мао Цзедуна, Ма Чжаосюя заступника міністра закордонних справ генерального секретаря КНР, міністра КНР Лі Кецзяна та інших політичних діячів. З особливостей чен'юй в політичному дискурсі ми виділили низку класифікацій, включаючи: акцент на колективізм, використання мовних штампів. У китайському політичному дискурсі чен'юй використовується як засіб впливу на громадську думку та формування національної ідентичності.

Стосовно семантичних особливостей чен'юй у китайському політичному дискурсі, ми виділили ряд семантичних відтінків, а саме: правильність та правильний шлях, чесність, відповідальність, самодисципліна, дотримання традиційних цінностей, приклади для наслідування. В кожній з цих характеристик ми розглянули контекст та вживання чен'юй через призму китайського політичного дискурсу, в якому простежили важливість мети, що націлена на розвиток та співпрацю з різними країнами, щоб зайняти важливий статус на світовій політичній арені, оскільки базуються на важливості різних політичних питань, наприклад, реформи економіки, політики міграції, соціальних питань тощо, що допомагає підкреслити необхідність дії та встановити пріоритети для китайського суспільства.

Таким чином ми зробили висновок, що китайські чен'юй займають особливе місце в політичному дискурсі для встановлення міжнародних відносин, розвитку країни та суспільства, а також є важливим інструментом у формуванні культури та менталітету задля запобігання минулих помилок тримаючи курс на розвиток та процвітання.

АНОТАЦІЯ

成语是汉语短语系统的一个重要组成部分，对于理解中国的文化和语言背景至关重要。对成语的研究对中国语言学的发展具有重要意义，因为它有助于丰富汉语短语系统，揭示语言和文化之间的关系。

成语一词在中国政治话语中具有许多语义内涵和用途。其中包括 "正确"、"诚实"、"遵守传统价值和规范"、"自律"、"责任" 等含义。这些内涵有助于界定 "陈宇" 在中国政治话语中的作用和意义。

"成语" 一词的语义特征可以用来理解中国的政治文化和心态，也可以用来分析中国的政治话语。这个术语的使用是国家发展、国际合作和确定中国社会在全球政治舞台上的作用的一个重要工具。

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрієць М. А. (2014) Вербалізація концепту «любов» у китайських фразеологізмах чень'юй: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. Київ.
2. Баран Я. А. Зимомря М. І. (1999). Теоретичні основи фразеології. Ужгород.
3. Бігун Є. О. (2017). Лінгвістичні інтерпретації термінів «ідіома» та «фразеологічна одиниця». Житомир: Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка.
4. Видавничий дім “Гельветика”. (2020) Китайська цивілізація: традиції та сучасність: матеріали XIV міжнародної наукової конференції.
5. Кравчук М. В. (2017) Фразеологічні одиниці на позначення емоцій та почуттів у публіцистичному дискурсі. Збірник наукових праць.
6. Кіктенко В. О. (2019.) Українське китаєзнавство (1991 – початок XXI ст.) // Східний світ. – 2019. – №4. – С.27-61. Academia.edu - Share research.
https://www.academia.edu/42193334/Кіктенко_В_О_Українське_китаєзнавство_1991_початок_XXI_ст_Східний_світ_2019
7. Козоріз О. П. (2014) Структурно – семантичні особливості сучасної китайської юридичної термінології. НАН України.
8. Лебедева І. Д. (2017). Політична лексика та її класифікація. Збірник наукових праць. Вид-во Житомирського державного університету імені Івана Франка.
9. Цимбал С. В. (2018) Вербалізація концептів простір (空间) і час (时间) у сучасній китайській мові (на матеріалі фразеологізмів чень'юй). Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка.
10. 王松, & 江崇鑫. (2020). 论政治信仰在“晨韵”中的作用: 试验与前景. 黑龙江社会科学.
11. 王吉辉. (1995) 《成语的范围界定及其意义的双层性》，载《南开学报》；周光庆.(2009)《从认知到哲学：汉语词汇研究新思考》，外语教学与研究出版社.

- 12.周荐.(1994)《熟语的经典性和非经典性》，载《语文研究》；周荐.(1997)《论成语的经典性》，载《南开学报》.
- 13.张斌.(2002)《新编现代汉语》，复旦大学出版社.
- 14.刘静.(2018).论儒家传统与“晨韵”概念在中国政治体系中的地位.内蒙古大学学报(哲学社会科学版).
- 15.刘叔新.(1990)《汉语描写词汇学》，商务印书馆.
- 16.马国凡.(1978).成语//熟语丛书.—呼和浩特:内蒙古人民出版社.
- 17.马国凡.(1978).《成语》，内蒙古人民出版社.
- 18.徐耀民.(1997)《成语的划界、定型和释义问题》，载《中国语文》.
- 19.孙慎之.(1956).：《试谈“成语”》，载《山东大学学生科科学论文集刊》（文科）.
- 20.史式、宋培玉.(1986).：《汉语新成语词典》“前言”，陕西人民教育出版社.
- 21.徐耀民.(1997).：《成语的划界、定型和释义问题》，载《中国语文》.
- 22.符淮青.(2004).《现代汉语词汇》，北京大学出版社
- 23.黄伯荣、廖序东.(1981).《现代汉语》，甘肃人民出版社;黄伯荣、廖序东.(2007).《现代汉语》（第四版），高等教育出版社.
- 24.胡裕树.(1981).《现代汉语》，上海教育出版社.
- 25.倪宝元、姚鹏慈.(1990).《成语九章》，浙江教育出版社.
- 26.湖北大学古籍研究所编.(2002).汉语成语大词典》，中华书局;王涛等编.(2007.).《中国成语大辞典》，上海辞书出版社;《成语大词典》编委会编.(2004).《成语大词典》，商务印书馆国际有限公司;刘洁修编著.(1989).《汉语成语考释词典》，商务印书馆.
- 27.江崇鑫.(2018).论“晨韵”与中国—东南亚合作:经验与前瞻.广西民族大学学报(哲学社会科学版).
- 28.自周荐、杨世铁.(2006).《汉语词汇研究百年史》，外语教学与研究出版社.
- 29.张静.(1980).《新编现代汉语》，上海教育出版社.
- 30.周祖谟.(1955).《谈成语》，载《语文学习》.
- 31.转引自马国凡.(1978).《成语》，内蒙古人民出版社.
- 32.转引自莫彭龄.(1999).《关于成语定义的再探讨》，载《常州工业技术学院学报》（社会科学版）.
- 33.邵敬敏.(2001)《现代汉语通论》，上海教育出版社；邵敬敏(2008)《现代汉语通论（第二版）》，上海教育出版社.

34. 史式. (1978). 《汉语成语研究》，四川人民出版社.
35. 不断提高应对风险挑战能力. (2021.). 党建网.
36. “万众一心向前进”！——国家主席习近平在十三届全国人大一次会议闭幕会讲话侧记. (2018.). 中华人民共和国中央人民政府.
http://www.gov.cn/xinwen/2018-03/20/content_5276047.htm
37. 外交部连用十个成语阐述疫情下的国际合作-新华网. (2020). 新华网_让新闻离你更近. http://www.xinhuanet.com/politics/2020-03/05/c_1125667841.htm
38. 关于政治解决乌克兰危机的中国立场. (2023). 中华人民共和国外交部.
https://www.fmprc.gov.cn/zyxw/202302/t20230224_11030707.shtml
39. 李克强：在阿富汗问题伊斯坦布尔进程第四次外长会开幕式上的讲话. (2014, 31 жовтня). http://lt.china-office.gov.cn/xwdt/201410/t20141031_9886191.htm
40. 瞭望 | 改革开放 40 年，时代的传奇-新华网. (2018). 新华网_让新闻离你更近. http://www.xinhuanet.com/politics/2018-06/11/c_1122966955.htm
41. 牢牢把握高质量发展这个首要任务——以习近平同志为核心的党中央引领中国经济稳中求进开新局. (2023). 中华人民共和国中央人民政府.
http://www.gov.cn/yaowen/2023-04/19/content_5752121.htm
42. 《平“语”近人——习近平总书记用典》解说词（第七集）绝知此事要躬行-新华网. (2018.). 新华网_让新闻离你更近. URL:
http://www.xinhuanet.com/politics/2018-10/15/c_1123557766.htm
43. 习近平首次系统阐述“新常态”-新华网. 新华网_让新闻离你更近. URL:
http://www.xinhuanet.com/politics/2014-11/09/c_1113175964.htm
44. 习近平首次系统阐述“新常态”. 新华网. URL:
http://www.gov.cn/xinwen/2018-03/20/content_5276047.htm
45. 习近平关于统筹疫情防控和经济社会发展重要论述选编》主要篇目介绍. (2020). 中华人民共和国中央人民政府. http://www.gov.cn/xinwen/2020-10/09/content_5549989.htm
46. 习近平同法国总统马克龙举行会谈. (2023). 中华人民共和国中央人民政府. http://www.gov.cn/yaowen/2023-04/06/content_5750260.htm
47. 习近平首次系统阐述“新常态”-新华网. (2014). 新华网_让新闻离你更近.
http://www.xinhuanet.com/politics/2014-11/09/c_1113175964.htm
48. 习近平主席在世界经济论坛 2017 年年会开幕式上的主旨演讲（全文）-新华网. (2017). 新华网_让新闻离你更近.
http://www.xinhuanet.com/politics/2017-01/18/c_1120331545.htm

- 49.青听·党史上的今天 1949年6月30日，毛泽东发表《论人民民主专政》。(2021.). 中青在线. http://m.cyol.com/gb/xwzt/articles/2021-06/30/content_xGloXTO09.html
- 50.双语 | 习近平主席二〇二〇年新年贺词。(2020). 全国翻译专业资格(水平)考试网. <http://www.catticenter.com/tgmj/1902>

ДОДАТКИ

Додаток А

Таб. 1. Частотність вживання архаїчних чен'юй

№	Чен'юй	Кількість уживань за корпусом сучасної китайської мови	Кількість уживань за корпусом веньянь	Всього
1	捕风捉影	148	73	221
2	鲁鱼亥豕	4	2	6
3	乌焉成马	0	3	3
4	吹毛求疵	162	59	221
5	洗垢索瘢	0	1	1
6	高谈阔论	278	84	362
7	高视阔步	39	14	53
8	高睨大谈	0	1	1
9	袒裼裸裎	1	21	22
10	跋前踖后	0	1	1
11	高睨大谈	0	1	1
12	洗垢索瘢	0	1	1
13	赤身露体	89	57	146
14	进退维谷	134	76	210
15	系风捉影	0	0	0
16	惊弓之鸟	94	49	143
17	伤弓之鸟	0	20	20
18	人有十等	4	14	18
19	九儒十丐	6	4	10
20	礼不下庶人	8	13	21
21	男尊女卑	99	5	104
22	夫倡妇随	0	3	3
23	三从四德	42	43	85
24	明哲保身	98	52	150
25	揠苗助长	20	0	20
26	拔苗助长	69	0	0
27	目不识丁	101	71	172
28	逃之夭夭	286	33	319
29	似是而非	308	92	400
30	深沟高垒	11	211	222
31	束之高阁	205	17	222
32	声东击西	93	48	141
33	草木皆兵	53	31	84
34	八公山上	7	6	13
35	大势所趋	498	7	505
36	无敌于天下	20	46	66
37	源源不绝	83	13	96
38	不遗余力	655	133	788
39	予则立，不予则废	0	0	0
40	兵不厌诈	34	30	64
41	一叶障目，不见泰山	7	0	7
42	相反相成	73	8	81
43	失道寡助	27	2	29
44	自以为是	556	64	620
45	南其辕，北其辙	0	0	0
46	犬牙相错	0	32	32
47	半途而废	249	52	301
48	又红又专	75	0	75
49	见缝插针	134	0	134
50	争分夺秒	230	0	230
51	多快好省	75	0	75
52	百家争鸣，百花齐放	6	0	6
53	一穷二白	87	0	87
54	奋发图强	332	0	332
55	守分安命	0	2	2
56	冰肌玉骨	14	54	68
57	沉鱼落雁	18	78	96
58	闭月羞花	12	88	100
59	三姑六婆	13	17	30
60	衣锦还乡	74	104	178
61	指腹为婚	12	16	28
62	歃血为盟	19	59	78
63	鸟为食亡	10	5	15
65	鹰瞵鸱视	0	3	3
66	进退维谷	134	76	210
67	高睨大谈	0	1	1
68	鲁鱼亥豕	4	2	6
69	乌焉成马	0	3	3
70	吹毛求疵	162	59	221
71	洗垢索瘢	0	1	1
72	高视阔步	39	14	53
73	进退两难	278	247	525
74	眈眈虎吻	0	4	4
75	跋前踖后	0	1	1
76	赤身露体	89	57	146
77	饭糗茹草	0	4	4